

doi: <https://doi.org/10.33763/finukr2019.11.044>

УДК 351:3.071–026.16:659.3/4

А. С. Крутова

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, аналізу та страхування Харківського державного університету харчування та торгівлі, Харків, Україна, ankrutova@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7154-6233>

О. О. Нестеренко

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів, аналізу та страхування Харківського державного університету харчування та торгівлі, Харків, Україна, akseniya72@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9516-0917>

**ІНСТИТУЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВНЕСКУ КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРУ
В ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ**

Анотація. У статті розглянуто розроблення національної інституціональної моделі інформаційного забезпечення оцінки внеску приватного сектору в досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). Обґрунтовано, що поліпшенню інформаційного базису визначення індикатора 12.6.1 “Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку” сприяло запровадження нової форми звітності – звіту про управління. Доведено, що в ньому наводиться найбільше число показників з мінімального формату розкриття згідно з проектом Керівництва з методології розкриття індикатора 12.6.1. Інформаційні портали звітності сталого розвитку, створені в інших країнах, згруповано за тематичним наповненням; мовою подання звітів; цільовою аудиторією; статусом установи, яка звітує; методологією підготовки звітності; кількістю поданих звітів. Для зміцнення корпоративної позиції щодо сталого розвитку України та задоволення зростаючого попиту на інформацію щодо прогресу вітчизняних суб’єктів господарювання в досягненні ЦСР запропоновано створення Державного репозитарію звітів зі сталого розвитку підприємств і організацій України, котрий має стати підґрунтям добровільної взаємодії державних компаній та великих приватних підприємств у рамках національної інституціональної моделі інформаційного забезпечення визначення в Україні індикатора 12.6.1.

Ключові слова: сталий розвиток, звіт про управління, інституціональна модель, Державний репозитарій звітів зі сталого розвитку підприємств та організацій України, формат розкриття показників, добровільні національні огляди.

Рис. 1. Табл. 2. Літ. 18.

Angelika Krutova

Dr. Sc. (Economics), Professor, Kharkiv State University of Food Technology and Trade, Kharkiv, Ukraine, ankrutova@ukr.net
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7154-6233>

Oksana Nesterenko

Dr. Sc. (Economics), Associate Professor, Kharkiv State University of Food Technology and Trade, Kharkiv, Ukraine, akseniya72@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9516-0917>

**INSTITUTIONAL MODEL OF INFORMATION PROVISION
OF MEASURING THE PRIVATE SECTOR CONTRIBUTION
TO THE ATTAINMENT OF THE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS**

© Крутова А. С., Нестеренко О. О., 2019

Abstract. The transition of national economy to sustainable development, its economic and social integration towards the European Union and world community require the introduction of modern practices of reporting comparability enhancing at the global level in the context of achieving the Sustainable Development Goals (SDGs). The purpose of the article is to develop a national institutional model of information provision for determining the private sector contribution to the achievement of the SDGs. The objective is carried out with the help of general scientific and special research methods, namely: the dialectical approach, analysis and synthesis, systematization and generalization. It is substantiated that the introduction of a new reporting form, the management report, contributed to the improvement of the information base for the definition of indicator 12.6.1 "The number of enterprises that publish sustainable development reports". As a result of the different types of reports analysis, it is proved that the largest number of the indicators of minimum disclosure format according to the Draft Methodology for SDG indicator 12.6.1 is presented in the Management Report. The article presents an analysis of existing Global and national repositories to mine for global 12.6.1 Database, which have been created to address sustainable development issues and group them by classification: thematic content; reporting language; target audience; reporting entity status; reporting methodology; number of submitted reports. To strengthen the corporate position on the sustainable development of Ukraine and meet the growing demand for information on the progress of domestic entities in the attainment of the SDGs, it is proposed to create a State Repository of Ukrainian Enterprises and Organizations' Sustainable Development Reports. The proposed institutional model should underpin the development and harmonization of a specific plan for voluntary interaction between state-owned companies and large private enterprises within the framework of the National Institutional Model of Information Assurance for the Definition of Indicator 12.6.1.

Keywords: sustainable development, management report, institutional model, state repository of Ukrainian enterprises and organizations' sustainable development reports, format of indicators disclosure, voluntary national reviews.

JEL classification: M14, M15, Q01.

А. С. Крутова

доктор экономических наук, профессор, заведующая кафедрой финансов, анализа и страхования Харьковского государственного университета питания и торговли, Харьков, Украина

О. А. Нестеренко

доктор экономических наук, доцент, профессор кафедры финансов, анализа и страхования Харьковского государственного университета питания и торговли, Харьков, Украина

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОЦЕНКИ ВКЛАДА КОРПОРАТИВНОГО СЕКТОРА В ДОСТИЖЕНИЕ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

Аннотация. В статье рассмотрена разработка национальной институциональной модели информационного обеспечения оценки вклада частного сектора в достижение Целей устойчивого развития (ЦУР). Обосновано, что улучшению информационного базиса определения индикатора 12.6.1 "Количество предприятий, публикующих отчеты по устойчивому развитию" способствовало введение новой формы отчетности – отчета об управлении. Доказано, что в нем приводится наибольшее число показателей из минимального формата раскрытия согласно проекта Руководства по методологии раскрытия индикатора 12.6.1. Информационные порталы

отчетности устойчивого развития, созданные в других странах, сгруппированы по тематическому наполнению; языку представления отчетов; целевой аудитории; статусу учреждения, которое отчитывается; методологии подготовки отчетности; количеству представленных отчетов. Для укрепления корпоративной позиции относительно устойчивого развития Украины и удовлетворения растущего спроса на информацию о прогрессе отечественных субъектов хозяйствования в достижении ЦУР предложено создание Государственного репозитория отчетов по устойчивому развитию предприятий и организаций Украины, который должен стать основой добровольного взаимодействия государственных компаний и крупных частных предприятий в рамках национальной институциональной модели информационного обеспечения определения в Украине индикатора 12.6.1.

Ключевые слова: устойчивое развитие, отчет об управлении, институциональная модель, Государственный репозиторий отчетов по устойчивому развитию предприятий и организаций Украины, формат раскрытия показателей, добровольные национальные обзоры.

Перехід України до сталого розвитку, її економічна й соціальна інтеграція в європейське і світове співтовариства вимагають запровадження сучасних практик взаємодії у трикутнику “держава – бізнес – суспільство”. Така взаємодія сприяє розбудові демократії та забезпечує дотримання фундаментальних прав людини, посилює діалог і взаємну відповідальність сторін, створює умови для забезпечення добробуту й стабільного розвитку країни, підвищення соціальних стандартів, захисту довкілля. Тому є нагальна потреба в розробленні інституціональних механізмів гармонізації та посилення порівнянності звітності компаній зі сталого розвитку на міждержавному рівні в контексті досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). Зазначені механізми покликані забезпечити ефективну взаємодію держави, бізнесу й суспільства шляхом підтримки реалізації Стратегії сталого розвитку України та досягнення глобальних цілей сталого розвитку ООН.

Про важливість участі бізнесу в досягненні ЦСР було наголошено вже наступного дня після їх схвалення. На форумі приватного сектору ООН 26 вересня 2015 р. Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун висловив надію, що приватний бізнес допоможе прискорити реалізацію ЦСР, наголосивши, що саме зараз настав час мобілізувати глобальну бізнес-спільноту; досягнення ЦСР поліпшить умови ведення бізнесу й розбудови ринків; трильйони доларів із державних і приватних фондів мають бути переспрямовані на досягнення ЦСР, створюючи величезні можливості для відповідальних компаній у генеруванні рішень [1]. Саме з цієї події міжнародна спільнота розпочала пошук шляхів урахування внеску корпоративного сектору з виконання зазначеного завдання.

Дослідженню основних практичних проблем досягнення ЦСР на регіональному й глобальному рівнях присвячено праці таких зарубіжних і вітчизняних вчених, як К. Адамс, Б. Бауе, Д. О. Баюра, М. П. Буковинська, Т. І. Єфименко, Л. Г. Ловінська, М. МакЕлрой, Я. В. Олійник, Б. Є. Патон, Н. В. Фоміцька [2–9] та ін. Інструментарій реалізації цілей тисячоліття дедалі глибше досліджується українськими й зарубіжними науковцями. Попри

це, майже відсутні праці з розробки інституціональних механізмів моніторингу досягнення індикаторів сталого розвитку та дослідження щодо визначення внеску в цей процес приватного сектору. Тому метою статті є розроблення національної інституціональної моделі інформаційного забезпечення для оцінки внеску приватного сектору в досягнення ЦСР.

Зростаючий попит на інформацію щодо звітності з питань сталого розвитку зумовив появу нового напрямку роботи UNCTAD-ISAR – розроблення глобальних показників і практичних інструментів досягнення ЦСР, що допомагають країнам оцінювати потенціал приватного сектору й результати діяльності компаній. Така активність спрямована на відбір обмеженого числа основних кількісних показників, які повинні бути універсальними та порівнянними, задля надання в розпорядження країн – членів ООН методології оцінювання частки компаній, котрі публікують звітність із питань сталого розвитку, що є однією з вимог до моніторингу досягнення ЦСР. Пропоновані основні показники охоплюють економічні, екологічні, соціальні й управлінські аспекти діяльності корпорацій, і це має полегшити узгодження таких індикаторів для суб'єктів господарської діяльності (включених у звітність за показниками стійкості) з показниками досягнення ЦСР на національному та глобальному рівнях [6, с. 20]. Базою для визначення глобальних рамкових індикаторів слугує офіційна статистика й дані національних статистичних систем [10].

Першим кроком міжнародної спільноти в напрямі розроблення глобальної системи оцінювання досягнення ЦСР стало усвідомлення нагальної потреби в практичних інструментах визначення індикатора 12.6.1 “Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку”. Завдання з розроблення методології його визначення було покладено на дві агенції ООН (UN Environment і UNCTAD), котрі проводили попередні дослідження й консультації з різними стейкхолдерами, включаючи Міжурядову робочу групу експертів з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та звітності (ISAR) і країни-члени, що активно просувають звітність зі сталого розвитку. Відповідальні агенції повинні були проаналізувати способи забезпечення того, щоб індикатор стосувався якісних аспектів звітування про сталий розвиток або прийняття сталої практики бізнесу, які є основними елементами досягнення цілі SDG 12.6 “Рекомендувати компаніям, особливо великим і транснаціональним, застосовувати стійкі методи виробництва та відображати інформацію про раціональне використання ресурсів у своїх звітах”.

У результаті такої співпраці було підготовлено документ щодо варіантів методології визначення індикатора 12.6.1 і в березні 2019 р. подано остаточні вказівки щодо збору метаданих до МЕГ ЦСР (Inter-Agency and Expert Group on Sustainable Development Goal) [11]. Цим керівництвом встановлено мінімальні вимоги до елементів розкриття інформації (управлінської, економічної/фінансової, соціальної й екологічної) для того, щоб компанія була зарахована при обчисленні показника. Метою визначення індикатора 12.6.1

є сприяння поданню більш точної та амбітної звітності з боку приватного сектору, а також врахування і сприяння публікації нефінансової інформації поряд із фінансовою додатково до оприлюднення окремих звітів про сталий розвиток. Серед завдань визначення цього індикатора не лише популяризація такої звітності в усьому світі, а й надання можливості відстежувати кількість звітів про сталий розвиток підприємств, сприяння підвищенню їх якості та інформативності, інтеграція відповідної інформації в щорічний цикл звітності компаній, а також пропаганда практик сталого розвитку компаній.

Отже, постала нагальна потреба в розробленні Інституціональної моделі моніторингу прогресу в досягненні цілей сталого розвитку (ЦСР) на національному й субнаціональному рівнях згідно з п. 84 Порядку денного 2030. Ця модель покликана забезпечити ефективну взаємодію держави, бізнесу та суспільства в процесі підготовки Добровільного національного огляду (ДНО) України на політичному форумі високого рівня зі сталого розвитку (ПФВР) під егідою Економічної та Соціальної ради ООН. Регулярні огляди мають добровільний характер, повинні проводитися всіма країнами світу й оприлюднюватися на платформі ПФВР для налагодження партнерських зв'язків і обміну інформацією про успіхи, проблеми та зроблені висновки з метою прискорення реалізації Порядку денного 2030.

Відповідно до Керівництва ООН з підготовки ДНО, інституціональна модель реалізації Порядку денного 2030 включає інклюзивні інституціональні механізми, котрі є багатограними й комплексними, передбачають міжвідомчу координацію та участь безлічі секторів, покликані гармонізувати різні напрями роботи й залучати всі установи до міжсекторальної взаємодії з досягнення ЦСР. Традиційно державна відповідальність за узгоджені виконання та огляд Порядку денного 2030 розподіляється між трьома рівнями управління – національним, субнаціональним і місцевим.

На міждержавному рівні нормативна база з визначення політики звітування зі сталого розвитку регламентується передусім такими основними міжнародними організаціями, як ООН і ОЕСР. Останнім часом багато урядів, фондових бірж та регуляторів ринку запроваджують спеціальну політику й правила щодо звітності. Україна теж доклала чималих зусиль для формування національної інституціональної моделі забезпечення досягнення ЦСР. У рамках відкритої контекстуалізації завдань ЦСР у нашій країні було створено групу високого рівня, 17 робочих підгруп (відповідно до кожної цілі) та проведено 32 круглих столи. До процесу визначення національних ЦСР приєдналося понад 800 фахівців у всіх регіонах України за напрямками, що відповідають тематичним сферам ЦСР – інституціональній, економічній, екологічній і соціальній. Утім, створені інституції забезпечують лише розробку й вивчення законів і стратегій сталого розвитку України. Нормативного документа, котрий регулював би організацію в країні збору даних для оцінки індикаторів досягнення ЦСР та розподіл відповідальності за узгоджені виконання й огляд Порядку денного 2030, наразі немає.

Проте на національному рівні за інкорпорацію ЦСР у національну нормативно-правову базу відповідає Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. На субнаціональному рівні Департаментом економічної стратегії та макроекономічного прогнозування розроблено проект національної доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” і проект Порядку координації збирання даних для моніторингу Цілей сталого розвитку із переліком відповідальних за подання даних у розрізі індикаторів ЦСР, які надіслано на опрацювання 32 міністерствам [12]. На регіональному рівні адаптація національних індикаторів ЦСР до регіонального контексту, потреб і пріоритетів повинна здійснюватися координаторами з ЦСР у структурі облдержадміністрацій.

Ще у 2001 р. було оприлюднено проект Концепції переходу України до сталого розвитку, де задекларовано створення Національної агенції зі сталого розвитку з повноваженнями щодо стратегічного планування переходу до такого розвитку й інтеграції економічної, соціальної та екологічної політики держави. Проектом також передбачено інституційні удосконалення з метою впровадження державної політики сталого розвитку в частині створення інформаційного підґрунтя та призначення відповідальних осіб із питань сталого розвитку в міністерствах та інших органах центральної виконавчої влади, в органах виконавчої влади на обласному й місцевому рівнях [13]. Однак у нашій країні дотепер не прийнято жодного нормативного документа, який би системно окреслив напрями розв’язання проблеми формування інституціональної моделі сталого розвитку. Разом із тим створення в Україні інституцій, що забезпечували б сталий розвиток, потрібно здійснювати паралельно з адміністративною реформою [9]. Тому важливим кроком у напрямі формування дієвих інституціональних механізмів посилення гармонізації та порівнянності звітності компаній зі сталого розвитку має стати виконання Указу Президента України “Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року” від 30.09.2019 № 722/2019, згідно з яким Кабінету Міністрів України необхідно забезпечити: 1) проведення у двомісячний строк із залученням учених, експертів, представників громадських об’єднань аналізу прогнозних і програмних документів із урахуванням Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року та за результатами такого аналізу в разі потреби вжити заходів щодо їх удосконалення; 2) впровадження дієвої системи моніторингу реалізації Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року та оприлюднення його результатів щороку до 1 березня року, що настає за звітним [14].

Крім того, поліпшенню інформаційного базису визначення індикатора 12.6.1 вітчизняними суб’єктами господарювання сприяло запровадження у 2018 р. для понад 15 тис. середніх і великих підприємств нової форми звітності – звіту про управління, котрий містить як фінансову, так і нефінансову інформацію, що описує стан компанії та розкриває ризики для її діяльності в економічній, екологічній та соціальній сферах. Окремі нефінансові показники містяться й у звітах про платежі на користь держави.

Аналіз показав, що саме у звіті про управління наводиться найбільша кількість показників з мінімального формату їх розкриття відповідно до проекту Керівництва з методології розкриття індикатора 12.6.1 “Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку” (табл. 1).

Як свідчить практика, вітчизняні суб'єкти господарювання, котрі складають звіти зі сталого розвитку, зазвичай розміщують їх на власному веб-сайті чи взагалі випускають їх лише в паперовій формі, що ускладнює або навіть унеможлиблює процедуру отримання обліково-звітної інформації для розрахунку індикатора 12.6.1. Більше того, в Національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” зазначений індикатор узагалі не враховано.

Для впорядкування функціонального наповнення державного репозитарію було проведено огляд наявних у інших країнах порталів, що створені для вирішення питань сталого розвитку та на яких державні й приватні установи можуть розміщувати звіти зі сталого розвитку, складені за різною методологією. Отже, було проаналізовано 32 портали, котрі згруповано за такими класифікаційними ознаками:

- тематичне наповнення (виключно звіти, актуальні питання досягнення ЦСР на різних рівнях, аналітичні матеріали й доповіді тощо);
- мова подання звітів (англійська; країни, де створено портал; країни, в якій ведеться діяльність, про котру звітує компанія чи інша установа);
- цільова аудиторія (з відкритим доступом, із закритим доступом, із доступом до певних ресурсів на платній основі);
- статус установи, що звітує (бізнес-середовище, державні установи, інші);
- методологія підготовки звітності (інтегровані звіти, звіти про корпоративну соціальну відповідальність, складені за методологією GRI (Global Reporting Initiative) тощо);
- кількість поданих звітів (до 100, ≤ 1000 , ≥ 1000). Результати проведеного аналізу наведено в табл. 2.

Проведений аналіз свідчить, що країни, які вже розпочали складати звітність щодо ЦСР на сьогодні, обирають один із трьох технічних варіантів, кожен із котрих передбачає індивідуальне налаштування для конкретної країни: створення платформи з відкритим кодом (*Open-source software*), розроблення власного програмного забезпечення (*Proprietary*) або змішаний варіант (*Hybrid*) [9]. Окрім того, залежно від пріоритетів підходу до звітування про досягнення ЦСР, у частині збору даних, управління ними, їх візуалізації та аналізу платформи можуть відрізнятися за функціональністю для користувачів і постачальників даних, а також сприяти зміцненню інформаційних систем країн на кожному етапі – від збору даних до публікації ДНО. Запровадження такого функціоналу сприятиме гармонізації національної статистики та виробництва глобальної статистичної інформації [15].

Найбільший інтерес становить розподіл наявних баз даних звітності сталого розвитку за ступенем охоплення на глобальні, міждержавні й державні. Першим у історії глобальним інформаційним ресурсом з досягнення

Таблиця 1. Аналіз змістового наповнення форм офіційної звітності щодо можливості визначення індикатора 12.6.1 “Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку”

Розкриття елементів мінімального стандарту	Джерела інформації			звіт про управління
	фінансова звітність	податкова звітність	статистична звітність	
Інституційна сфера та управління				
Суттєвість	-	-	-	-
Стратегія стійкості та/або принципи, пов'язані зі стійкістю	-	-	-	-
Підхід управління до визначення суттєвості	-	-	-	-
Структура управління, в т. ч. з економічних, екологічних і соціальних питань	-	-	-	+
Основні впливи, ризики, можливості	-	-	-	-
Практика боротьби із шахрайством, корупцією та неконкурентною поведінкою	-	-	-	+
<i>Економічна сфера</i>				
Прямі економічні показники (дохід, чистий прибуток, додана вартість, виплати акціонерам)	+	+	+	+
Непрямі економічні показники (інвестиції в суспільство, в інфраструктуру чи інші значні місцеві економічні об'єкти)	-	-	-	+
<i>Екологічна сфера</i>				
Енергоспоживання та енергоефективність	-	+	+	+
Споживання води, генерація стічних вод, інтегрована практика управління водними ресурсами або переробка / повторне використання й ефективність використання води	-	+	+	+
Викиди парникових газів	-	-	+	+
Інші викиди і стоки, включаючи речовини, що руйнують озон, оксиди азоту (NOx), оксиди сірки (SOx) та хімічні речовини	-	+	+	-
Утворення відходів, включаючи небезпечні відходи	-	+	+	-
Практика мінімізації відходів та їх переробки	-	-	+	+
Використання та/або виробництво небезпечних хімічних речовин	-	+	+	-
<i>Соціальна сфера</i>				
Охорона праці й безпека праці	-	-	-	+
Загальна кількість працівників за типом контракту та статтю	-	-	+	+
Навчання працівників	-	-	-	+
Недобросовісна й нелегальна практика праці та інші порушення прав людини	-	-	-	+
Різноманітність, рівні можливості та дискримінація	-	-	-	+
Права працівників і колективні договори	-	-	-	+

Складено авторами.

Таблиця 2. Аналіз глобальних і державних баз даних звітності сталого розвитку

Класифікаційна група	Класифікаційна ознака	Тип репозитарію		
		державний	міждержавний	глобальний
Мова	Англійська	8	3	6
	Інші	7	4	4
Види звітів	Окремі	13	–	1
	Інтегровані	–	–	1
	Змішані	3	7	7
Доступ	Вільний	10	6	6
	Обмежений	5	1	1
	Платний	1	–	2
Кількість представлених компаній	≤100	7	–	–
	100<>1000	6	5	2
	1000≤	3	1	8

Складено за: Methodology for SDG indicator 12.6.1 / Draft from the Custodian Agencies. March 2019. 28 p.

ЦСР екологічної сфери став заснований у 1997 р. Ф. ван дер Моленом (Van der Molen Environmental Services Services) міжнародний веб-сайт із питань корпоративної екологічної звітності (www.enviroreporting.com) [16]. На цьому інтернет-ресурсі висвітлювались актуальні новини сталого розвитку та екологічної відповідальності, розміщувалися статті, посібники та інші інформаційні джерела. Наприкінці 1990-х років, коли актуалізувалася тенденція звітування про досягнення ЦСР (особливо через ініціативи GRI та їхні глобальні вказівки), згаданий веб-сайт користувався величезним попитом із боку міжнародної спільноти.

Наразі найбільше число звітів зі сталого розвитку викладено на глобальному порталі “Corporate Register” – понад 110 тис. від майже 19 тис. підприємств. Зокрема, у 2018 р. африканськими компаніями було опубліковано 33,3 % усіх звітів, європейськими – 31,8, азійськими – 23,3, американськими – 8,5, північноамериканськими – 1,7, австралійськими – 0,8 і компаніями з країн Близького Сходу – 0,6 % [17]. Іншим ефективним прикладом глобального порталу, що дає уявлення про досягнення країнами ЦСР, є веб-сайт UN, де представлено чотирирічний прогрес виконання Програми сталого розвитку на 2030 рік, останні доступні світові, міжрегіональні й регіональні дані та метадані для відстеження за допомогою інфографіки глобального прогресу 17 ЦСР, а також поглиблений аналіз вибраних показників і напрямів, котрі потребують нагальної колективної уваги [18].

Для вітчизняних підприємств розміщення звітів з досягнення ЦСР на глобальних порталах дещо ускладнене внаслідок невідповідності форматів звітів, неповного збігу світових завдань сталого розвитку з Національною доповіддю “Цілі сталого розвитку: Україна” та недостатньою мовною компетенцією укладачів такої звітності від приватного сектору. Зміцненню корпоративної позиції щодо сталого розвитку України та задоволенню зроста-

ючого попиту на інформацію стосовно прогресу вітчизняних суб'єктів господарювання в досягненні ЦСР сприятиме створення Державного репозитарію звітів зі сталого розвитку підприємств і організацій України за схемою, зображеною на рисунку. Наповнення цього репозитарію має відбуватися на добровільній основі за алгоритмом, який регламентує систематизацію та зберігання інформації за відповідністю критеріям мінімального або розширеного регламенту розкриття компаніями зазначеного індикатора згідно з проектом Керівництва з методології розкриття індикатора 12.6.1. Функціонал цього репозитарію повинен забезпечити групування підприємств і організацій України (або тих, котрі здійснюють господарську діяльність на її території) за галузями економіки, регіонами, організаційно-правовими формами, розмірами, формами власності, відповідністю звітів мінімальному чи розширеному регламенту згідно з проектом Керівництва з методології розкриття індикатора 12.6.1. Це дасть можливість налагодити простий і зручний механізм пошуку звітів та показників досягнення ЦСР за різними фільтрами. Створення такого репозитарію сприятиме поширенню ідей Порядку денного 2030, забезпечить інформаційне підґрунтя державної підтримки й мотивацію суб'єктів господарювання до складання звітності зі сталого розвитку.

На порталі доцільно розміщувати також довідкову інформацію про сталий розвиток: офіційний переклад керівництва з метаданих для підрахунку індикатора 12.6.1; нормативно-правову базу сталого розвитку; наукові публікації й практичні рекомендації; консультації провідних вітчизняних і міжнародних фахівців у галузі звітування зі сталого розвитку; інформацію щодо проведення круглих столів, конференцій чи презентацій та їх результатів; міжнародні практики звітування тощо. Крім того, доцільно надати користувачам від приватного сектору, які формують звіти, можливість отримувати професійні відповіді на різні питання стосовно методологічної відповідності мінімальним або розширеним вимогам для включення підприємства при підрахунку індикатора 12.6.1, а консультантам у сфері звітності зі сталого розвитку, аналітикам, інвесторам та іншим зацікавленим сторонам – релевантну інформацію в різних розрізах за матеріалами звітів. Організаційно-технологічну схему Державного репозитарію звітів зі сталого розвитку підприємств та організацій України доцільно будувати за логікою, що об'єднує функції подання, верифікації й оприлюднення таких звітів із функціями адміністрування системи, авторизації користувачів, систематизації даних і надання консультаційної підтримки.

На підставі викладеного доходимо таких висновків. Міждержавне інвестування в досягнення цілей ЦСР посилює ключові показники бізнес-успіху окремих країн, що включає розбудову правових ринків, становлення прозорих фінансових систем і створення вільних від корупції інституцій із якісним управлінням. Зазначене зумовлює потребу в удосконаленні інституціональних механізмів посилення гармонізації та порівнянності звітності компаній зі сталого розвитку на міждержавному рівні в контексті досягнення ЦСР. Ми

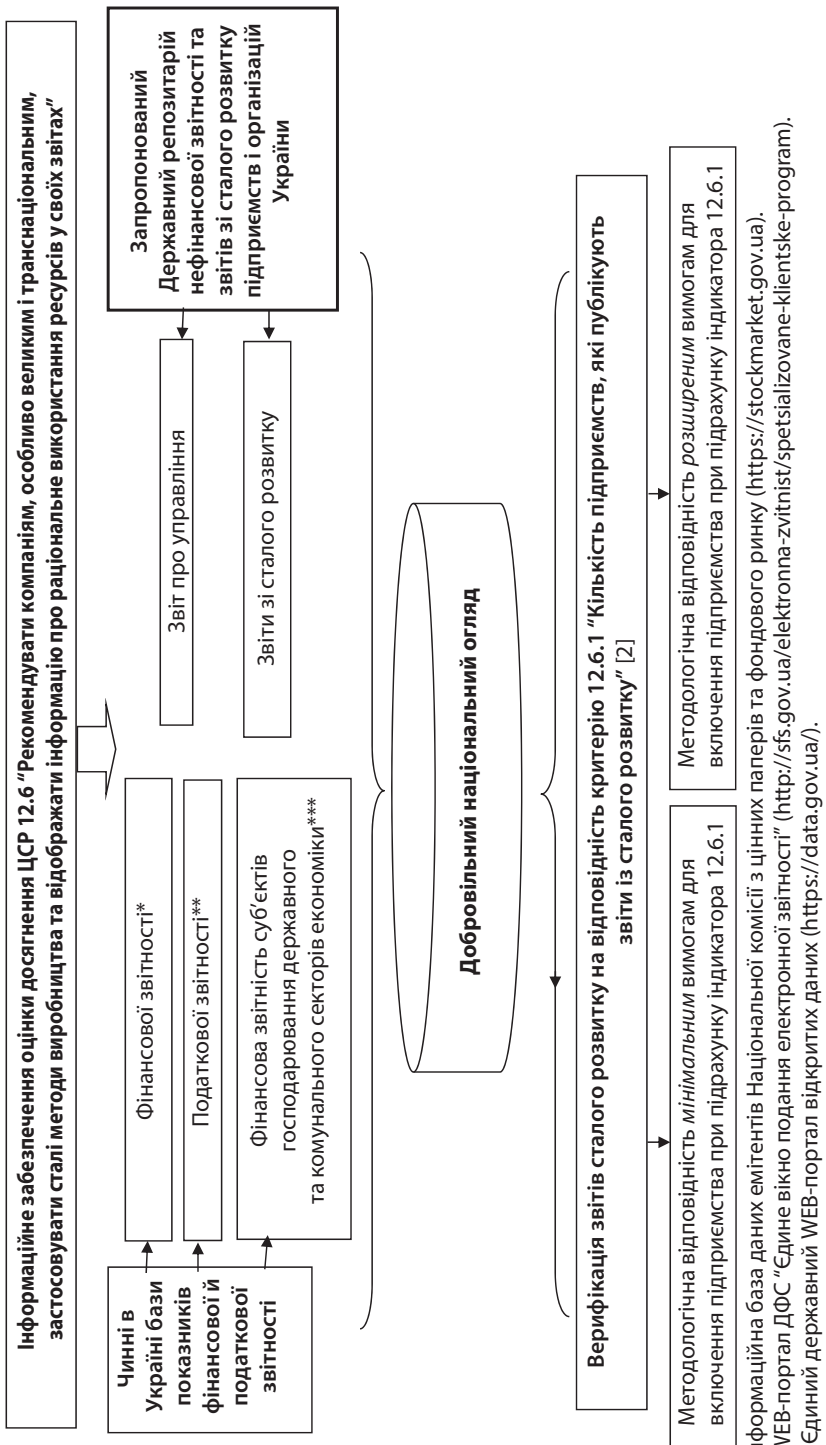

Рис у н о к. **Національна інституціональна модель інформаційного забезпечення визначення індикатора 12.6.1 "Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку"**

Побудовано авторами.

побачили, що програма дій кожної країни світу за визначеними політиками сталого розвитку має розроблятися відповідно до міжнародних стандартів організації зі стандартизації ISO та інших правових актів, котрі й формують інституціональну модель міждержавної гармонізації та посилення порівнянності показників звітності компаній стосовно досягнення ЦСР.

Запропонована інституційна модель повинна бути покладена в основу розроблення й узгодження конкретного плану добровільної взаємодії державних компаній і великих приватних підприємств у рамках національної інституціональної моделі інформаційного забезпечення визначення в Україні індикатора 12.6.1 “Кількість підприємств, які публікують звіти із сталого розвитку” для виконання ЦСР 12.6, що закликає уряди по всьому світу заохочувати компанії, особливо великі й багатонаціональні, запровадити сталі практики та включити інформацію зі сталого розвитку в їхню звітність.

Список використаних джерел

1. Secretary-General's remarks at the United Nations Private Sector Forum – 26 September 2015. URL: <https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2015-09-26/secretary-generals-remarks-united-nations-private-sector-forum>.
2. Adams C. A. The Sustainable Development Goals, integrated thinking and the integrated report / The International Integrated Reporting Council (IIRC). 2017, Sept. 51 p.
3. Baue B. Sustainability reporting: does G4 enhance sight but obscure vision? *The Guardian*. 2013. May 24. URL: <https://www.theguardian.com/sustainable-business/sustainability-reporting-g4-sight-vision>.
4. Баюра Д. О. Соціальне інвестування як вищий рівень корпоративної соціальної відповідальності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2011. № 24. С. 212–218.
5. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу : монографія / за заг. ред. М. П. Буковинської. Київ : ЦП “Компринт”, 2015. 297 с.
6. Єфименко Т. І., Ловінська Л. Г., Олійник Я. В. Співпраця Академії фінансового управління з міжнародними інституціями в запровадженні сучасних ініціатив розвитку обліку та звітності на глобальному і національному рівнях. *Фінанси України*. 2019. № 1. С. 18–29.
7. McElroy M. Has the GRI consigned itself to irrelevance? *GreenBiz*. 2013. May 22. URL: <https://www.greenbiz.com/blog/2013/05/22/has-gri-consigned-itself-irrelevance>.
8. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. Б. Є. Патона ; ДУ “Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку НАН України”. Київ, 2012. 72 с.
9. Фоміцька Н. В. Поняття інституціонального забезпечення сталого розвитку соціальної системи. *Теорія та практика державного управління*. 2014. Вип. 4. С. 77–84.
10. General Assembly resolution 71/313. Work of the Statistical Commission pertaining to the 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/71/313). 6 July 2017. URL: http://ggim.un.org/meetings/2017-4th_Mtg_IAEG-SDG-NY/documents/A_RES_71_313.pdf.
11. Methodology for SDG indicator 12.6.1 / Draft from the Custodian Agencies. March 2019. 28 p.
12. Цілі сталого розвитку: Україна : нац. доп. / М-во екон. розвитку і торгівлі України. 2017. URL: http://www.un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf.
13. Проект Закону про Концепцію сталого розвитку України від 25.04.2001 № 3234. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/>.

14. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>.

15. United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians, Task Force on Reporting SDG Indicators Using National Reporting Platforms. National Reporting Platforms : A Practical Guide. 2018. URL: https://statswiki.unece.org/display/SFSDG/Task+Force+on+National+Reporting+Platforms?...NRP_practical%20guide_Note%20from%20UNCES%20SG%20SDG%20TF%20NRP.pdf.

16. Official web-site International Portal for Sustainability Reporting. URL: <https://www.sustainability-reports.com/>.

17. Official web-site Corporate Register. URL: <https://corporateregister.com/>.

18. Official web-site Sustainable Development Goal indicators. URL: <https://unstats.un.org/sdgs>.

References

1. United Nations. (2015, September 26). *Secretary-General's remarks at the United Nations Private Sector Forum*. Retrieved from <https://www.un.org/sg/en/content/sg/state-ment/2015-09-26/secretary-generals-remarks-united-nations-private-sector-forum>.

2. Adams, C. A. (2017, September). *The Sustainable Development Goals, integrated thinking and the integrated report*. The International Integrated Reporting Council (IIRC).

3. Baue, B. (2013, May 24). Sustainability reporting: does G4 enhance sight but obscure vision? *The Guardian*. Retrieved from <https://www.theguardian.com/sustainable-business/sustainability-reporting-g4-sight-vision>.

4. Baiura, D. O. (2011). Social investment as the highest level of corporate social responsibility. *Theoretical and applied issues of economics*, 24, 212–218 [in Ukrainian].

5. Bukovynska, M. P. (Ed.). (2015). *Corporate social responsibility of business*. Kyiv: TsP “Komprynt” [in Ukrainian].

6. Iefymenko, T. I., Lovinska, L. H., & Oliinyk, Ya. V. (2019). Cooperation of the Academy of Financial Management with international institutions on implementation of modern initiatives for accounting and reporting development at global and national levels. *Finance of Ukraine*, 1, 18–29 [in Ukrainian].

7. McElroy, M. (2013, May 22). Has the GRI consigned itself to irrelevance? *GreenBiz*. Retrieved from <https://www.greenbiz.com/blog/2013/05/22/has-gri-consigned-itself-irrelevance>.

8. Paton, B. Ye. (Ed.). (2012). *The national paradigm of sustainable development of Ukraine*. Kyiv: DU “Instytut ekonomiky pryrodokorystuvannia ta staloho rozvytku NAN Ukrainy” [in Ukrainian].

9. Fomitska, N. V. (2014). The concept of institutional support for the sustainable development of the social system. *Theory and practice of public administration*, 4, 77–84 [in Ukrainian].

10. United Nations. (2017, July 6). *General Assembly resolution 71/313. Work of the Statistical Commission pertaining to the 2030 Agenda for Sustainable Development (A/RES/71/313)*. Retrieved from http://ggim.un.org/meetings/2017-4th_Mtg_IAEG-SDG-NY/documents/A_RES_71_313.pdf.

11. United Nations. (2019, March). *Methodology for SDG indicator 12.6.1. Draft from the Custodian Agencies*.

12. Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine. (2017). *Sustainable Development Goals: Ukraine*. Retrieved from http://www.un.org.ua/images/SDGs_National_ReportUA_Web_1.pdf [in Ukrainian].

13. Verkhovna Rada of Ukraine. (2001). *On the Concept of sustainable development of Ukraine* (Draft Law No. 3234, April 25). Retrieved from <http://w1.c1.rada.gov.ua/> [in Ukrainian].

14. President of Ukraine. (2019). *On the Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030* (Order No. 722/2019, September 30). Retrieved from <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825> [in Ukrainian].

15. United Nations Economic Commission for Europe, Conference of European Statisticians. (2018). *National Reporting Platforms: A Practical Guide*. Retrieved from https://statswiki.unece.org/display/SFSDG/Task+Force+on+National+Reporting+Platforms?...NRP_practical%20guide_Note%20from%20UNCES%20SG%20SDG%20TF%20NRP.pdf.

16. International Portal for Sustainability Reporting. (n. d.). Retrieved from <https://www.sustainability-reports.com/>.

17. Corporate Register. (n. d.). Retrieved from <https://corporateregister.com/>.

18. Sustainable Development Goal indicators. (n. d.). Retrieved from <https://unstats.un.org/sdgs>.